

Theorie over VSV en het voorkomen daarvan

Mandy van der Gaag

Nick Snell

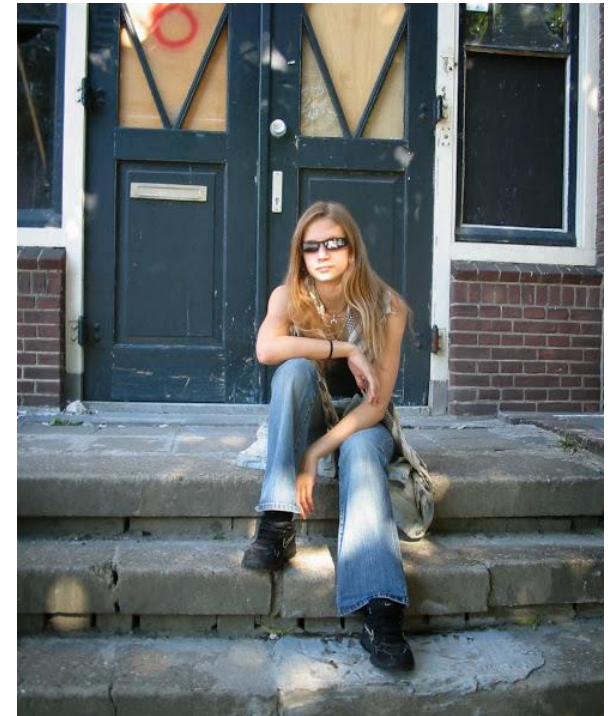
Ando Emerencia

Frank Blaauw

Glenda Bron

Saskia Kunnen

“Waarom niet gewoon stoppen? School is saai, moeilijk en totaal niet nuttig. Ik wil lekker in het park in de zon een jointje roken met vrienden. En is genieten niet uiteindelijk waar het echt om gaat in het leven? De toekomst is nog zo ver weg, het komt vast wel goed. Vandaag kan ik in elk geval wel skippen.”

Procesperspectief op voortijdig schoolverlaten

- Een opstapeling van ogenschijnlijk kleine ervaringen, beslissingen en acties kunnen jongeren op het pad van voortijdig schoolverlaten zetten
 - Maar er is weinig kennis over dit soort processen.

- Risico factoren VSV, o.a.:
 - Migratie achtergrond
 - Sociaal economische status
 - Geslacht
 - Gezondheidsproblemen en zwangerschap
 - Behaalde onderwijsresultaten

Distale factoren zijn moeilijk bruikbaar

- Moeilijk te gebruiken voor preventie, interventie of selectie
- Onwaarschijnlijk dat ze de onmiddellijke aanleiding vormen voor VSV

Proximale factoren zijn beter bruikbaar

- Proximale factoren zijn bijvoorbeeld
 - Moeite met de taal
 - Weinig steun van familie
 - Niet op de plek voelen op de opleiding
 - Geen band met leraren of conflicten met medestudenten
 - Opleiding doen omdat het moet, niet omdat je het zelf wil
 - Denken het niveau niet aan te kunnen
 - Weinig tijd investeren in studeren

Veelbelovende proximale factoren

- Praktisch bruikbare kennis gaat over ‘proximale’ factoren die
 - Beïnvloedbaar zijn door jongerenbegeleiders
 - Positieve ontwikkeling in de hand kunnen werken (niet alleen risico voorkomen)
- Veelbelovende proximale factoren die bijzonder relevant lijken bij VSV:
 - Motivatie en drie psychologische basisbehoeften
 - Binding en tijdsinvestering
 - Verwachtingen van schoolsucces

- Intrinsieke motivatie

- Extrinsieke motivatie ('moetivatie')

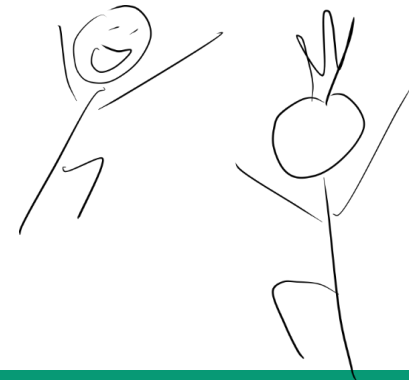
- **Autonomie**

- **Competentie**

- **Verbondenheid**

Ondersteunen basisbehoeften

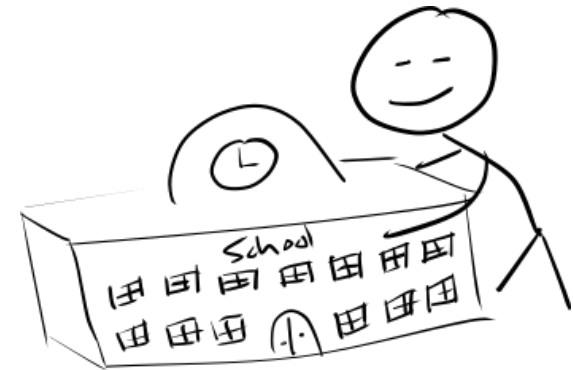
- Autonomie ondersteunen:
 - Omgeving ondersteunt het maken van eigen keuzes maken en het nemen van verantwoordelijkheid hiervoor

- Competentie ondersteunen:
 - Omgeving erkent en complimenteert goede prestaties, wijst op de krachten van de student, stelt uitdagingen voor die niet te moeilijk en niet te makkelijk zijn

- Verbondenheid ondersteunen:
 - Omgeving accepteert student, is oprecht geïnteresseerd in en betrokken bij de student.

Binding en tijdsinvestering

- Binding met school

- Tijd investeren in school

- Wederom: autonomie ondersteunen
- Aansluiten bij student
- Goede relatie met leraren

- Bij oninteressante taken die toch moeten?
 - Veel aandacht aan uitleg over belang en persoonlijke relevantie

- Als opleiding te weinig aansluit bij interesses of capaciteiten?
 - Er zitten negatieve gevolgen aan lage binding (zoals laag welzijn, middelengebruik)
 - Die kunnen verdwijnen bij switchen van opleiding

Vertrouwen in schoolsucces

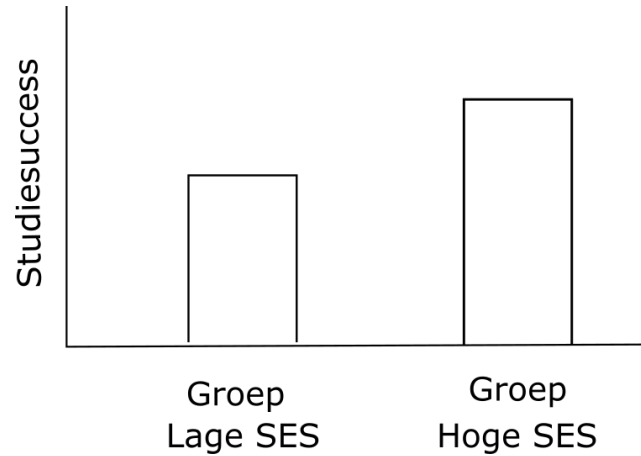
Ondersteunen succesverwachtingen

- Competentie ondersteunen
 - Student helpen werkelijk successen te halen

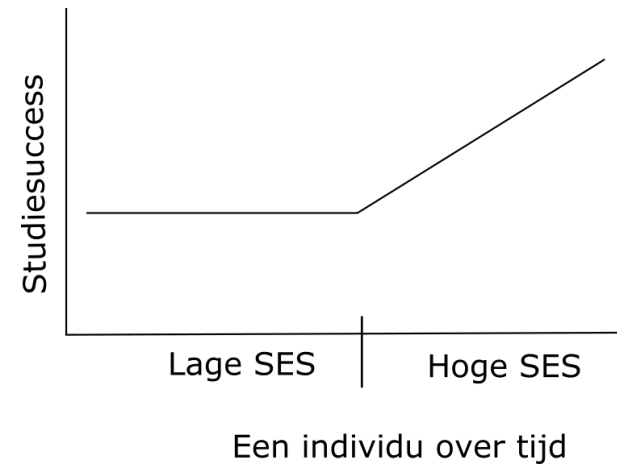
- Zelfversterkend proces van laag vertrouwen doorbreken
 - Laag vertrouwen in succes -> falen zien
 - > laag vertrouwen in succes etc.

- Deze kennis is onzekerder dan het lijkt wanneer je vertaalt naar interventies, want
 - Sociale wetenschap = voornamelijk groepsonderzoek
 - Maar groepsonderzoek \neq individu over tijd

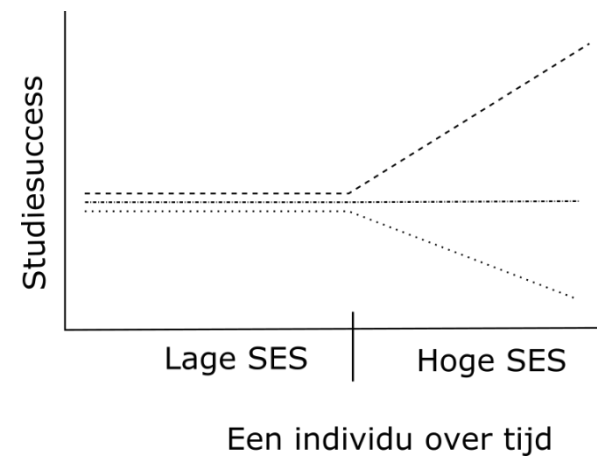
Groepsverschil \neq individu over tijd

\neq

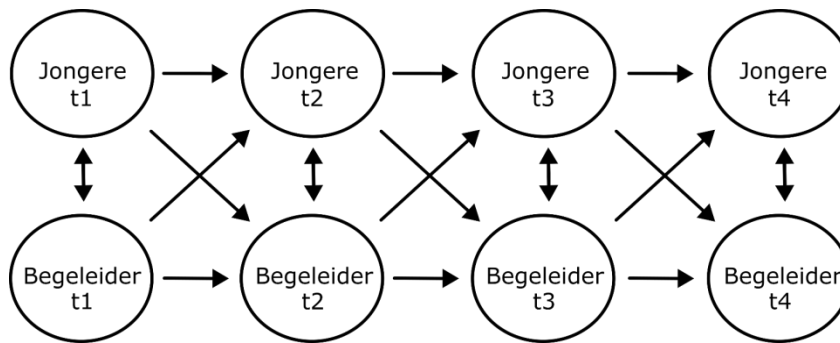
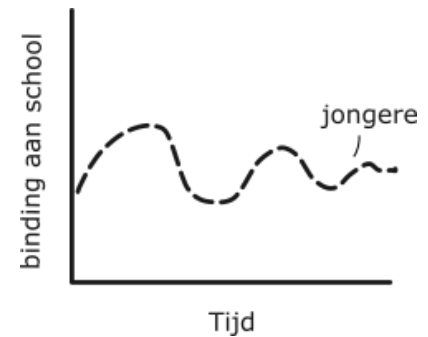
?

Individueel procesonderzoek

- Is dan wat ik net heb verteld dan allemaal niet bruikbaar?
 - Het zijn plausibele verwachtingen, maar er moet nog veel onderzoek gedaan worden.

- Om VSV en preventie te begrijpen moeten we kijken naar
 - individuele processen over tijd
 - interacties op microniveau

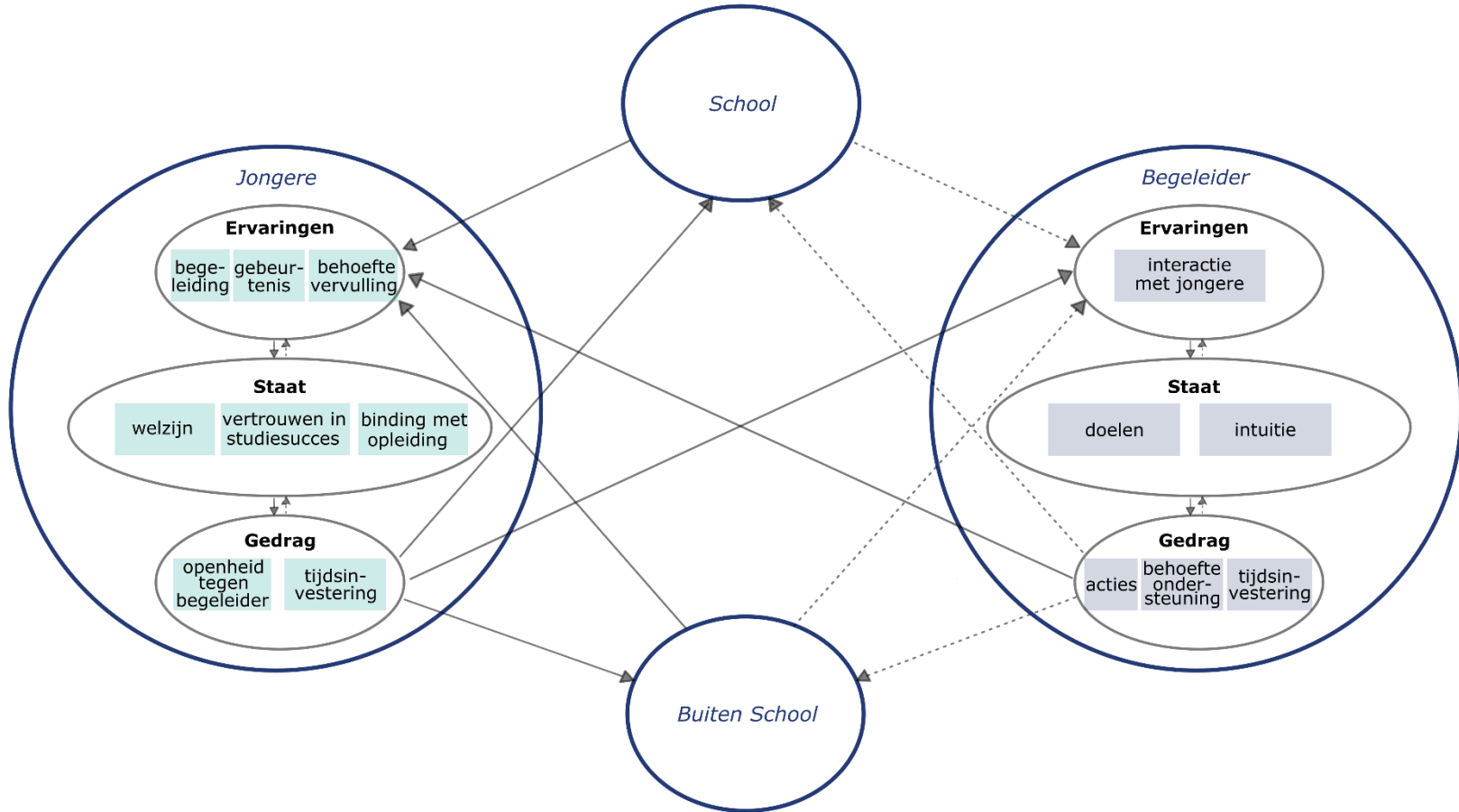
Theorieën individuele processen VSV

- Processen voorafgaand aan VSV
 - Instabiliteit
 - Dalende trends
- Micro-dynamieken belangrijk bij VSV
 - Participatie-identificatie spiraal
 - Tijdsinvestering-controle dynamiek

Onderzoek naar individuele processen

- Er is tegenwoordig wel meer individueel procesonderzoek:
 - Meer autonomie begin van de dag, meer vasthoudendheid gedurende de dag
 - Meer behoefteondersteuning, meer plezier in gym
 - Sterke stabiele binding, minder kans op uitval
 - Meer tijdsinvestering: niet voor iedereen goed

- Proximale factoren lijken ook op individueel niveau belangrijk
- Verschillende contexten spelen een rol
 - School
 - Thuissituatie/vrienden
 - Evt. begeleider

- Later vandaag
 - De uitkomsten van het procesonderzoek
- Focus op twee vragen:
 - Welke processen gaan vooraf aan voortijdig schoolverlaten?
 - Wat doen jongerenbegeleiders om dit proces bij te sturen?

Met dank aan

